

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/037-60/2011.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Csikai Attila ügyvéd által képviselt **Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen jogsértő összehasonlító reklám és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. 2010. december 1. és 2011. június 4. között jogszerűtlen összehasonlító reklámokat alkalmazott és a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes kommunikációs eszközökön a „legjobb adathálózat”, „leggyorsabb mobil adathálózat”, „leggyorsabb webböngészés” és „legnagyobb le- és feltöltési sebesség”, valamint ezekkel azonos tartalmú kijelentéseket tette.

Az eljáró versenytanács kötelezi a Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.-t 50.000.000.- Ft (azaz Ötvenmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számla javára köteles megfizetni, a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát és a befizetés jogcímét (bírság).

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfél a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérheti a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Törvényszéknek címzett keresettel. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I. Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) annak vizsgálatára indított eljárást a Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.-vel (a továbbiakban: Vodafone, eljárás alá vont) szemben, hogy az eljárás alá vont 2010. december 1. és 2011. július 4. között megsértette-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.), illetve a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) rendelkezéseit, amikor egyes kereskedelmi kommunikációiban a „legjobb adathálózat”, „leggyorsabb mobil adathálózat”, „leggyorsabb webböngészés” és „legnagyobb le- és feltöltési sebesség”, valamint ezekkel azonos tartalmú kijelentéseket alkalmazta (Vj-037/2011., Vj-037-013/2011., Vj-037-046/2011.).

II. Az eljárás alá vont

2. Az eljárás alá vont 1999. július 7-én nyert koncessziót a magyarországi GSM 900 és DCS 1800 rendszerű mobil rádiótelefon hálózat kiépítésére, illetve annak üzemeltetésére. Emellett internet-hozzáférési, bérelt vonali, adathálózati és egyéb kommunikációs szolgáltatásokat is kínál, továbbá jelen van a híradás- és számítástechnikai termékek nagy- és kiskereskedelme, karbantartása és javítása, valamint a távközlési és műszaki kutatás, kísérleti fejlesztés piacán is.
3. Az eljárás alá vont 2010. üzleti évi nettó árbevétele meghaladta a 126 milliárd Ft-ot (Vj-037-002/2011., Vj-037-021/2011.).
4. Az elmúlt években több alkalommal került megállapításra, hogy az eljárás alá vont a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított, illetve fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, megsértve ezzel a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.), illetőleg az Fttv. rendelkezéseit (Vj-6/2004., Vj-150/2004., Vj-75/2005., Vj-188/2005., Vj-142/2006., Vj-169/2006., Vj-176/2007., Vj-6/2009., Vj-149/2009., Vj-9/2010., Vj-119/2010.).

III. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

5. A harmadik generációs (3G), az ország 2/3-át lefedő mobilhálózatok kiépítésével Magyarország egyre nagyobb hányadán nyújtanak szélessávú internet-szolgáltatást a mobiltelefon-szolgáltatók.
6. Mobilinternet-szolgáltatásról a GPRS technológia megjelenése óta beszélhetünk. A GPRS (General Packet Radio Service) egy csomagkapcsolt, IP-alapú mobil adatátviteli technológia, amelyet GSM és IS-136 mobiltelefonok használnak. A GPRS adatátvitelt a szolgáltatók a hagyományos technológiák percalapú számlázása helyett adatmennyiség

alapján számlázzák ki. Hasznosítási területe a WAP és az MMS mellett az internethasználat is, beleértve az e-mailezést.

7. A mobilinternet tényleges elterjedésére fejlettebb technológiára volt szükség, amelyet a HSDPA (High-Speed Downlink Packet Access) tett lehetővé. A HSDPA harmadik generációs mobilkommunikációs protokoll, amely már 1,8-3,6-7,2-14,4 Mbit/s maximális letöltési sebességű adatátvitelre képes.
8. A magyarországi mobilszolgáltatók 2006-2007. évek során vezették be ezt a technológiát. Az eljárás alá vont 2006-ban kezdte el kiépíteni HSDPA hálózatát.
9. A mobilinternet alatt alapvetően kétféle szolgáltatást értendő: az IOYM (Internet on your mobile), vagyis a mobiltelefon kijelzőjén történő internetezés, illetve a PCC (PC connectivity), vagyis számítógépen történő internetezés, amikor a számítógépet az internetre beépített modemmel, külső modemmel vagy mobiltelefonnal csatlakoztatják.
10. A Versenytanács már korábbi eljárásokban hozott határozataiban is megállapította, hogy a hozzáférés sebessége a mobilinternet szolgáltatás lényeges tulajdonságának minősül.
11. A mobilinternet felhasználói szokások alapján, felhasználói szemszögből a mobil hálózat sebességét leginkább a következő kritériumok mérésével lehet jellemezni (lásd az eljárás alá vont 2011. február 18-i nyilatkozatát, Vj-037-005/2011.):
  - a webböngészési sebességgel (webböngészési sebesség: a letöltött weboldal mérete elosztva a letöltéshez szükséges idővel),
  - a feltöltési sebességgel (feltöltési sebesség: a feltöltött file mérete elosztva a feltöltéshez szükséges idővel),
  - a letöltési sebességgel (letöltési sebesség: a letöltött file mérete elosztva a letöltéshez szükséges idővel),
  - a válaszadási idővel (válaszási idő: X byte elküldése és visszaérkezése között eltelt idő), illetvea felhasználói élmény szempontjából fontos mérhető kritérium még
  - a le- és feltöltési, valamint a webböngészési sikerességi arány is.
12. Az eljárás alá vont vállalkozással szemben lefolytatott Vj-6/2009. számú eljárásból az is ismert, hogy
  - a hozzáférés sebessége kihatással van a mobilinternet szolgáltatás egyes tevékenységek folytatására való alkalmasságára. Az átviteli sebesség és az átvitt adatmennyiség, illetve egyes alkalmazások adatforgalmi igénye egymással összefügg, a kisebb átviteli sebesség kisebb adatforgalmat tesz lehetővé adott idő alatt,
  - a mobilszolgáltatók az infrastruktúra és a korlátos erőforrás miatt az egyenletes sebességet a technológia sajátosságai miatt nem tudják biztosítani előfizetőiknek. A mobilszolgáltatók a részükre rendelkezésre álló frekvenciák sáv szélességét cellákra osztják fel. Ezek a cellák osztott erőforrásként működnek és a beszéd alapú híváskezdeményezéseknek prioritása, elsőbbsége van az internet kapcsolattal szemben, így egy internet-felhasználó ideális esetben kihasználhatja a teljes sáv szélességet, azonban több – azonos idejű -beszédcélú híváskezdeményezés esetén ez a sáv szélesség az internet-felhasználó szempontjából azonnal számottevően visszaesik, vagyis lassulást eredményez. Ugyanezt eredményezi több felhasználó által egyidejűleg működtetett intenzív le- vagy feltöltő alkalmazás ugyanabban a cellában. A mobilinternet esetében tehát a szabad erőforrás

folyamatosan változó értéket mutat, amelyet a szolgáltatást aktuális helyen és időpillanatban igénybe vevő előfizetők száma mellett az előfizető aktuális tartózkodási helye, a területen hozzáférhető adatátviteli technológia (GPRS, EDGE, 3G/UMTS), illetve a hálózat aktuális leterheltsége befolyásol.

13. A hasonló ügyekben az eljárás alá vontak eljárás során tett előadásaiból ismert, hogy
  - a mobilinternet szolgáltatás esetén az adott pillanatban rendelkezésre álló adatátviteli sebesség számtalan egyedi körülménytől befolyásolt,
  - az előfizetők kiszolgálására alkalmas technológia kapacitását döntően befolyásolja
    - az adott területen elérhető GSM technológia (GPRS, EDGE, 3G/UMTS),
    - a területi és környezeti viszonyok függvényében az adott terület meghatározott pontjain elérhető lefedettség,
    - az adott területet kiszolgáló bázisállomásra felcsatlakozott, illetve a torony által lefedett területen megtalálható egyes cellákban elhelyezkedő előfizetők száma,
    - az előfizetők fizikai távolsága az adott területet kiszolgáló bázisállomáshoz képest, valamint
    - az előfizetők felhasználási igényei és szokásai.
14. A MATRIX Vizsgáló, Ellenőrző és Tanúsító Kft. (a továbbiakban: MATRIX) is kiemelte (Vj-037-022/2011.), hogy
  - a mobilinternet szolgáltatás előfizetők által érzékelt minősége **több tényezőtől függően változik**, így például a földrajzi helytől, a környezetben található tereptárgyak pillanatnyi helyzetétől, a hálózat pillanatnyi leterheltségétől (adott cella és szomszédos, esetleg távolabbi cellák), az előfizető számára beállított szolgáltatásminőségtől (amely gyakran a díjsomagtól, forgalomtípustól vagy az előfizető által korábban bonyolított forgalomtól függ), az igénybevétel időpontjától (a hálózatok önmagukban is folyamatosan változnak például paraméterezések, karbantartások, fejlesztések következtében),
  - a földrajzi ellátási terület és az adatátviteli sebesség **fordítottan arányos** egymással, ezért, ha egy szolgáltató nagyobb földrajzi lefedettséget szeretne biztosítani azonos műszaki feltételek mellett, akkor kisebb átviteli sebességet tud vállalni. Így akár ugyanazon a hálózaton is eltérő átviteli sebességek mérhetőek. Ez a különbség a MATRIX álláspontja szerint például a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) 2010. decemberi gyorsjelentésében is megfigyelhető, mely szerint a Vodafone 150/40 kbit/s le- és feltöltési sebesség mellett 51,6 %-os országos kültéri földrajzi lefedettséget biztosított, míg az eljárás alá vont jóval magasabb – 2000/800 kbit/s sebességvállalása mellett jóval kisebb (23,1 %) lefedettséget nyújtott. Ugyanez figyelhető meg a Telenor EDGE hálózatára vonatkozóan, ahol 100/50 kbit/s sebességhez 90,4 %-os hálózati lefedettség tartozott.
15. A mobilinternet-szolgáltatás kiskereskedelmi piaca háromszereplős: az eljárás alá vont mellett a Magyar Telekom és a Telenor nyújtanak mobilinternet szolgáltatást.
16. Az NMHH jogelődje első ízben 2008 decemberében tette közzé az azóta havonta megjelenő Mobilinternet-gyorsjelentést, amely egyebek között tartalmazza a mobilinternet-előfizetők számát szolgáltatónkénti bontásban, a mobilszolgáltatók piaci részesedését a forgalmat bonyolított előfizetések és az összes előfizetés arányában, az összes adatforgalmat és az átlagos adatforgalmat szolgáltatónként, valamint szintén szolgáltatónként a sebesség ellátottságra vonatkozó adatokat.

17. Az eljárás alá vont 2010 decemberétől egyes kereskedelmi kommunikációiban saját mobil adathálózata sebességére vonatkozóan az alábbi állításokat tette közzé [az egyes kereskedelmi kommunikációkat részletesen a vizsgálati jelentés (Vj-037-036/2011.) 2. számú melléklete ismerteti, az egyes kereskedelmi kommunikációk alkalmazása kapcsán felmerült, ismert költségeket a Vj-037-005/2011., Vj-037-021/2011., Vj-037-023/2011. számú iratok tartalmazzák]:

<i>Eljárás alá vont által alkalmazott tényállítások</i>	<i>Kommunikációs eszközök, melyeken a tényállítások megjelenítésre kerültek</i>
<i>iPhone Bevezető kampány</i>	
„A Vodafone hálózatán böngészheted a leggyorsabban az internetet a hazai mobilszolgáltatók közül.”	<ul style="list-style-type: none"> - Saját honlap, iPhone - Heti Válasz 178.5x110 - HVG_202x270 - Sport Plusz_282x215 - iPhone építési háló - iPhone Molino Miskolc 12x7m - iPhone Molino Szeged 15x8.5m - iPhone Molino Pécs 4x6,5m - Járműreklám, 4-6 villamos, Budapest - Járműreklám, Debrecen villamos - A5_4oldal_leaflet_uzleti - LA4_8oldal_consumer - LCD TV
„Ezért is fontos számunkra, hogy az elmúlt évi fejlesztéseknek köszönhetően a Vodafone első helyezést ért el többek között a webes böngészés letöltési sebességének mérésében.”	<ul style="list-style-type: none"> - Saját honlap, iPhone
<i>Karácsonyi/okostelefon kampány</i>	
„Válaszd a hozzád illőt és netezz Magyarországon legjobb adathálózatán!”	<ul style="list-style-type: none"> - Voda_Xmas_plaza_Arena_486x366 - Békéscsaba_ajtómatrica_50x197cm_latvany - Békéscsaba_molino_1x5m - Campona molino - Debrecen Plaza - Voda_Xmas_plaza_Eger_130x214 - Voda_Xmas_plaza_Feherv_800x400_1a10 - Plaza Kecskemét - Miskolc molinó_50X200_2 oldalas - Plaza_Miskolc_100X200 - Plaza_Miskolc_200X400 - Plaza_Pécs_3000X1500 - Szolnok molino látvány_v1 - WEEC nagymolino - WEEC mozgólépcső
<i>Network Awards kampány</i>	
„A mi mobil adathálózatunkban érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés a hazai mobilszolgáltatók közül”	<ul style="list-style-type: none"> - Banner (1. fázis, 1. fázis jogi) - Network Awards Főoldali banner - Vodafone honlap aloldal, Network Awards - Vodafone honlap, Okostelefon - Sajtó awards - Awards épületháló - Awards óriásplakát - Awards LA4 boríték - Awards LC5 boríték

	- <i>Awards üzleti megoldások</i>
„Leggyorsabb mobil adathálózat”	- <i>Banner (1. fázis, 1. fázis jogi, 2. fázis)</i> - <i>Network Awards Főoldali banner</i>
„Garantáljuk, hogy a Vodafone mobil hálózatán tudsz a leggyorsabban netezni, képeket megosztani és videót és videókat nézni.”	- <i>Televízió reklám, Vodafone network 07</i>
„A Vodafone elhozta az ország leggyorsabb mobil adathálózatát Ajkára is!”	- <i>Local 3G óriásplakát</i>
„Magyarország leggyorsabb mobil adathálózata” „Büszkék vagyunk arra, hogy miénk Magyarország leggyorsabb mobil adathálózata, nálunk érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés a hazai mobilszolgáltatók közül.”	- <i>Vállalati eDM</i>
<i>EU Delegation kampány</i>	
“Switch to Vodafone 3G, the fastest mobile data network in Hungary, and sort everything out quickly while roaming ”	- <i>Sajtó EU</i> - <i>EU villamos 1 angol</i> - <i>EU villamos 2 angol</i>
„Válts Vodafone 3G-re, Magyarország leggyorsabb mobil adathálózatára, és intézz el mindent, bárhol jársz!”	- <i>EU villamos 1 magyar</i> - <i>EU villamos 2 magyar</i>
<i>MiFi kampány</i>	
„Válaszd az ország leggyorsabb mobil adathálózatát ”	- <i>vf mifi 210X232 (Online hirdetés)</i>
„A HotSpottal akár öt különböző eszközzel használhatod az internetet egyszerre, vezeték nélkül, Magyarország leggyorsabb mobil adathálózatán.”	- <i>MiFi, Nyomtatott sajtó</i> - <i>CityLigt plakát, MiFi</i>
„Nálunk böngészhetsz a leggyorsabban a hazai mobilszolgáltatók közül.”	- <i>Televízió reklám, Vodafone Family 2011 Internet Package with stick 15 sec</i>
<i>Egyéb kommunikációs eszközök</i>	
„Ebben a hazai mobilszolgáltatók között a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészést biztosító Vodafone hálózata ideális partner.”	- <i>EBU_leaflet_press 0209</i>
„Jó hírünk van számodra! Netezz 1 hónapig 0 Ft-ért Magyarország leggyorsabb mobil adathálózatán.”	- <i>SMS</i>

18. Az iPhone Bevezető és Karácsonyi/okostelefon kampány keretében alkalmazott kommunikációs eszközökön az alábbi tájékoztatás szerepelt:

„A P3 communications GmbH 2010. június 16-án kiadott tanúsítványa alapján a magyarországi mobilszolgáltatók közül a Vodafone hálózatán érhető el a leggyorsabb webböngészés a 3G-vel lefedett területen.”

19. A Network Awards, az EU Delegation és a MiFi kampány keretében alkalmazott kommunikációs eszközökön az alábbi tájékoztatás szerepelt (a televíziós reklámok kivételével):

„Egy független cég mérései alapján a Vodafone hálózatán érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés az összes magyar GSM/UMTS hálózat közül. A mérések 2010. november 10-19. között készültek Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár városokban és az ezeket összekötő utakon. A tanúsítvány a www.p3-certificates.com weboldalon érhető el.”

20. Egyes kommunikációs eszközökön, így a Vodafone network 07 és a Vodafone Family 2011 Internet Package with stick 15 sec jelölésű televíziós reklámokban az alábbi tájékoztatás szerepelt (a MiFi és a Network Awards kampányokon belüli reklámokban):

„A független P3 communications GmbH mérései alapján a Vodafone hálózatán érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés az összes magyar GSM/UMTS hálózat közül. A mérések 2010. november 10-19. között készültek Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár városokban és az ezeket összekötő utakon...”

21. Az eljárás alá vont a mobil adathálózata sebességére vonatkozó állításokat a P3 communications GmbH méréseire alapozta. Az állítások alkalmazásával azt követően hagyott fel, hogy 2011. június 1-jén a sajtóból tudomására jutott, hogy a P3 communications GmbH legújabb felmérésének eredményei azokat már nem támasztják alá (Vj-037-021/2011.). Ennek következtében 2011. június 4. után a Vodafone a vizsgált reklámállításokat nem alkalmazta.

22. A P3 communications GmbH az eljárás alá vont anyacégével, a Vodafone Group Services GmbH-val kötött megállapodást arra vonatkozóan, hogy különböző európai országokban felmérést végezzen a Vodafone hang- és adathálózata minőségének az adott országban jelen lévő versenytársaival való összehasonlítására vonatkozóan.

23. Magyarországra vonatkozóan a megállapodás tanúsítási szolgáltatással is kiegészült, amelynek célja annak igazolása volt, hogy valamennyi magyarországi GSM/UMTS hálózat közül az eljárás alá vont biztosítja a leggyorsabb letöltési és feltöltési sebességet (átlagos felhasználói adatmennyiség figyelembevételével), a leggyorsabb webböngészési sebességet [átlagos felhasználói adatmennyiség és betöltési idő (session time) figyelembevételével].

24. A P3 communications GmbH 2010-ben három mérést végzett:

- 2010. március 24. és április 17. között (a tényleges mérések 2010. március 26. és április 15. között zajlottak), illetve
- 2010. november 2. és 19. között két országos, míg

- 2010. augusztus 16. és 27. között egy, a Balaton térségére korlátozódott mérést (a mérések főbb összefoglaló eredményeit a Vj-037-005/2011. számú irat 1. számú melléklete tartalmazza).
25. A P3 communications GmbH két mérésről adott ki tanúsítványt (Vj-037-048/2011.):
- a 2010. március 24. és április 17. közötti mérésről 2010. június 16-án két tanúsítványt állított ki, egyet a webböngészési, egyet a feltöltési sebesség vonatkozásában. A tanúsítványok szerint az eljárás alá vont nyújtja a leggyorsabb webböngészési és feltöltési szolgáltatást valamennyi mobil hálózat közül Magyarországon, azzal, hogy a következtetés a P3 communications által 2010. március 26. és 2010. április 15. között Budapesten, Debrecenben, Győrött, Kecskeméten, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen és Szegeden, illetve az ezeket összekötő utakon elvégzett független mérésén alapul,
  - a 2010. november 2. és 19. közötti mérésről 2010. december 20-án a fel- és letöltési sebesség, valamint a webböngészési sebesség vonatkozásában állított ki tanúsítványt (a mérés eredményeit a Vodafone 2010. november 26-án kapta meg). A tanúsítvány szerint az eljárás alá vont nyújtja a leggyorsabb fel- és letöltési sebesség, valamint a webböngészési szolgáltatásokat valamennyi mobil hálózat közül Magyarországon azzal, hogy a következtetés a P3 communications által 2010. november 2. és 2010. november 19. között Budapesten, Debrecenben, Győrött, Kecskeméten, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen és Szegeden, illetve az ezeket összekötő utakon elvégzett független mérésén alapul.
26. A Balaton térségében végzett mérésről tanúsítvány nem került kiállításra, a mérés eredményeit az eljárás alá vont a hálózatfejlesztések során vette figyelembe.
27. A P3 communications GmbH országos méréseit illetően kiemelő, hogy a P3 communications GmbH
- a három magyarországi mobil hálózat teljesítményét azonos helyszíneken mérte, olyan helyeken (nagyvárosokban, illetve az ezeket összekötő utakon), ahol mindhárom mobilszolgáltató rendelkezik 3G lefedettséggel,
  - méréseire 8 nagyvárosban került sor (Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár), amelyek a teljes magyar lakosság 27 %-át reprezentálják [ez nem éri el az eljárás alá vont 3G hálózata által lefedett lakosság felét (lásd Vj-37-002/2011.)]. A mérések pontos helyszíneit az előbbi nagyvárosokban és az azokat összekötő utakon a P3 communications GmbH határozta meg,
  - a mobilinternet hálózat teljesítménye kapcsán az alábbi paramétereket mérte:
    - http letöltés (3 MB) sebessége: a letöltött file mérete elosztva a letöltéshez szükséges idővel,
    - ftp feltöltés (1 MB és 2 MB) sebessége: a letöltött file mérete elosztva a feltöltéshez szükséges idővel,
    - webböngészés sebessége: a letöltött weboldal mérete elosztva a letöltéséhez szükséges idővel,
    - stressz teszt: 30 másodperces FTP letöltés, a hálózati letöltés kapacitás tesztje (hálózat maximum „kihajthatóságát” mutatja),
    - ping, válaszadási idő: X byte elküldése és visszaérkezése között eltelt idő (TCP esetén a SYN elküldése és a SYN, ACK visszaérkezése között eltelt idő),
  - az adathálózat minőségét két szempont szerint mérte:
    - „ügyfélérzeti” szempontból, amelynek kapcsán tipikusnak, illetve jellemzőnek mondható eseteket mértek (http letöltést 3MB mp3 file-okkal; az ftp feltöltést 1MB mp3 file-okkal, a http böngészés ún. ETSI Copernicus weboldallal),

- hálózati képességi szempontból, amely 30 másodperces stressz teszt, 2 MB-os ftp feltöltés és ping (válaszidő) mérésekből állt.
28. Az eljárás alá vont a 2010. november 2. és november 19. közötti mérés eredményeit kezdte el kommunikálni és alkalmazta annak alapján az adathálózata sebességére vonatkozó piacelsőségi állításokat, ugyanakkor az Iphone bevezető és a 2010. Karácsonyi/okostelefon kampányokban a P3 communications GmbH által 2010. június 16-án kiállított tanúsítványra is hivatkozott annak alátámasztásaként, hogy a hálózatán érhető el a leggyorsabb webböngészés és a hálózata a „legjobb hálózat” a magyarországi mobilszolgáltatók közül.
29. Azt eljárás alá vont internet szolgáltatása során a Bytemobile Macara technológiát alkalmazva az internetes tartalom a felhasználó irányában (downlink) valós időben tömörítésre kerül. A felhasználótól a szolgáltató irányában (uplink) is lehetséges a tömörítés egy ún. kliens szoftver telepítése mellett. Az eljárás veszteséges tömörítést alkalmaz elsősorban redundáns információkon (html szöveges oldalak és képi tartalmak), és segítségével jelentős, akár 40%-os sebességnövekedés érzete tapasztalható. A valóságban azonban a fizikai réteg sebessége természetesen nem nő, csak a felhasználói élmény javul, azzal a kompromisszummal, hogy az átvitt tartalom minősége valamelyest csökken.
- Az eljárás alá vont hálózatán alkalmazott ún. speedproxi (Internet.vodafone.net) alap internet-beállítás tömöríti a felhasználók által letöltött weblapok tartalmát, amely kapcsán kiemelendő, hogy a speedproxi csak a http sebességre van hatással, az ftp (fájl le- és feltöltési) sebességekre nincs. Ezen beállítás esetében a képek tömörítve, gyorsabban töltődnek le. Az eljárás alá vont által alkalmazott alapbeállítás (speedproxi) a teljes forgalmat nézve kb. 10 %-ot tömörít a webes tartalmakon, így elvben 11 %-kal rövidebb idő alatt töltődik le ugyanaz az oldal ugyanolyan sávszélesség mellett, mint a másik két szolgáltató hálózatán. A tömörítés webböngészés sebességére gyakorolt hatását ugyanakkor pontosan nem lehet meghatározni, ugyanis nincs egyenes arányosság az átvitt adatmennyiség és a felhasználó által tapasztalt honlap betöltési sebesség (web browsing session time) között. Kiemelendő továbbá, hogy a fizikai réteg sebessége ténylegesen nem nő, csak a felhasználói élmény javul, azzal a kompromisszummal, hogy az átvitt tartalom minősége valamelyest csökken.
- A Bytemobile Macara technológiával a szolgáltatás az Internet.vodafone.net APN (Access Point Name, a mobiltelefonon történő Internet csatlakozás beállítása) esetében állandó jelleggel működik, azonban a Vodafone üzemeltet egy Standardnet.vodafone.net APN-t is, amelyen nem használják a technológiát, és így az a másik két szolgáltató APN-jéhez hasonló paraméterekkel bír. Kiemelendő, hogy az eljárás alá vont mobilinternet alapbeállítása az internet.vodafone.net, a standardnet.vodafone.net csak akkor kerül alkalmazásra, ha azt a felhasználó manuálisan állítja.
- Az NMHH álláspontja szerint a tömörítés alkalmazása az alkalmazott mérési módszertől függően számottevő mértékben is hatással lehet a mérési eredményre (lásd a Vj-037-010/2011., Vj-037-017/2011. és Vj-037-021/2011. számú iratokat).
30. Az eljárás során megkeresett P3 communications GmbH nyilatkozata (Vj-037-017/2011., Vj-037-041/2011.) szerint az általa az eljárás alá vont részére végzett mérések időben és térben korlátozott mintákon alapulnak és annak alátámasztására alkalmasak tanúsítványban meghatározottak szerint, hogy az eljárás alá vont biztosítja a
- leggyorsabb file letöltést
  - leggyorsabb file feltöltést és

- leggyorsabb webböngészést magyarországi nagyvárosokban (vagyis Budapesten, Debrecenben, Győrött, Kecskeméten, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden és Székesfehérváron).

31. A P3 communications GmbH hangsúlyozza, hogy tanúsítványa nem a teljes hálózatra vonatkozóan, hanem csak az egyes meghatározott kommunikációs szolgáltatásokra szólnak tartalmazz megállapításokat.
32. A P3 communications GmbH – az eljáró versenytanács (a továbbiakban: Versenytanács) előzetes álláspontját követően az eljárás alá vont által becsatolt – nyilatkozata szerint a tanúsítvány korlátozás nélkül a nyolc megnevezett városra, illetve általában a magyarországi nagyvárosokra vonatkozóan került kiállításra, amelyet utóbb kiegészített azzal, hogy a tanúsított állítás korlátozás nélkül a teljes hálózatra vonatkozik (Vj-037-059/2011.).
33. Az elektronikus hírközlési szolgáltatás minőségének a fogyasztók védelmével összefüggő követelményeiről szóló 229/2008. (IX.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. §-ának (1) bekezdése szerint a szolgáltató a Rendelet 1. számú mellékletében meghatározott szolgáltatásminőségi követelmények számszerű célértékeit köteles az általános szerződési feltételeiben (a továbbiakban: ÁSZF) meghatározni. Az 1. számú melléklet 4. pontja alapján internetszolgáltatás esetén az 1. melléklet 1. pontjában foglaltakon túl alkalmazandó szolgáltatásminőségi követelmény:
- a) hálózaton belül az előfizetői hozzáférési pontokon garantált le- és feltöltési sebesség [kbit/s], amelyet a szolgáltató az előfizetői számára az esetek 80%-ában garantál;
  - b) az a) pont szerinti értékeket az adott díjcsomagnál, a sáv szélesség megadása mellett, minden esetben (ÁSZF, hirdetés, egyéb) fel kell tüntetni.
- A Rendelet 4. §-ának (2) bekezdése rögzíti, hogy a szolgáltató a Rendeletben meghatározott és az ezen felül, az ÁSZF-jében vállalt szolgáltatásminőségi célértékek vonatkozásában köteles éves szintű ütemezésnek megfelelően ellenőrzést folytatni, melyet a megfelelőségi nyilatkozatot kiállító szolgáltatónak a 7. § (2) bekezdése szerint kell dokumentálnia.
- A Rendelet 5. §-ának d) pontja értelmében a szolgáltató, ha az előző naptári év december 31-én már legalább fél éves időtartamban ténylegesen nyújtja szolgáltatását, akkor köteles január 31-ig benyújtani a hatósághoz szolgáltatásonként az ÁSZF-jében meghatározott minőségi mutatók vállalt célértékeit, valamint azoknak az előző évre vonatkozó teljesítési adatait, továbbá a 2. számú mellékletben meghatározott adatokat.
- A Rendelet 6. §-ának (1) bekezdése szerint a rendelet alkalmazásában megfelelőség igazolásnak minősül:
- a) a szolgáltató által kiadott megfelelőségi nyilatkozat, vagy
  - b) az ISO szabványoknak megfelelően tanúsított minőségirányítási rendszerrel rendelkező szolgáltató által kiállított, a rendelet szerinti szolgáltatásminőségi követelményeknek történő megfelelésre vonatkozó nyilatkozat és érvényes tanúsítvány, illetőleg tanúsítás, felülvizsgálati jelentés, vagy
  - c) az elektronikus hírközlésért felelős miniszter által kijelölt tanúsító szervezet által kiállított, érvényes megfelelőség tanúsítvány, illetőleg tanúsítás felülvizsgálati jelentés.
34. A Rendeletben előírt mérések módszertanát a MATRIX közreműködésével a három szolgáltató (a minta nagyságára, a mintavétel reprezentativitására, a méréséhez használt protokollra és beállításaira, a minták vételére, a kiértékelés módszerére, a mérés gyakoriságára stb. kiterjedően) egységesítette, s a mérések a megállapodás megkötése

óta ezen módszertan szerint történnek. Ez a módszertan a rendeleti kötelezettségek teljesítését szolgálja (Vj-037-010/2011., Vj-037-022/2011.).

35. A Rendelet szerinti mérések kizárólag az ftp fel- és letöltési sebességre vonatkoznak.
36. A Rendeletben nem szerepel olyan minőségi mutató, hogy az adott szolgáltató hálózata milyen maximális adatátviteli sebességre képes, ezt a kijelölt tanúsító szervezet sem vizsgálja.
37. A Rendelet szerinti és a P3 communications GmbH által végzett mérések közötti eltérést illetően kiemelendő, hogy
  - míg a Rendelet alapján végzett mérések (a MATRIX közreműködésével kialakított) egységes módszertana alapján az egyes szolgáltatók a saját földrajzi lefedettségi területükön belül lényegében véletlenszerűen meghatározott 150 (bizonyos esetekben 300) ponton végeznek méréseket (helyszínenként egyet-egyét, azaz hálózatonként 150-et, illetve 300-at), s így a három mobil szolgáltató mérései nem azonos területekre vonatkoznak (azzal, hogy a Telenor és az eljárás alá vont költségcsökkentés érdekében megállapodott, hogy azonos helyeken, közösen mérnek), addig a P3 communications GmbH mindhárom mobilszolgáltató hálózatát ugyanazokon a földrajzi pontokon mérte,
  - a Rendelet alapján végzett mérések során kizárólag fájl le- és feltöltési sebesség kerül mérésre, a webböngészési sebesség nem, míg a P3 communications GmbH mérése során hat másik kritérium mellett a webböngészési sebességet is külön mérik.
38. A Rendelet szerinti mérések kapcsán az egyes szolgáltatók maguk határozzák meg a mobil internet szolgáltatásaik célértékét, valamint azt is, hogy ezeket a célértékeket milyen típusú és mekkora méretű (földrajzi lefedettségű) hálózat vonatkozásában garantálják az esetek 80 %-ában. A mérési módszer következtében a szolgáltatók ÁSZF-jeikben vagy a lehető legalacsonyabb célértéket vállalják, vagy magasabb célérték vállalása esetén az ehhez tartozó földrajzi lefedettségi területet határozzák meg kisebbként, például úgy, hogy a célértéket nem az egész hálózat, hanem csak egy meghatározott, nem a teljes hálózaton elérhető technológia (pl. HSDPA/HSUPA) vonatkozásában vállalják. A három mobil szolgáltató ebből a szempontból nem egységes metodológiát alkalmaz: az eljárás alá vont és a Telenor a célértéket a teljes 3G hálózatára vállalta, míg a Magyar Telekom eltérő célértéket vállalt a teljes 3G hálózatára és (egy magasabb célértéket) a hálózatának csak egy részén elérhető HSDPA/HSUPA technológia vonatkozásában. 2011. április 14-étől az eljárás alá vont is magasabb célértéket vállalt a HSDPA/HSUPA technológiával lefedett területek vonatkozásában.
39. Az NMHH előadta (Vj-037-010/2011.), hogy nem ismeri a P3 communications GmbH mérési módszertanát, de álláspontja szerint önmagában az a kijelentés, hogy egy adott szolgáltató hálózata a leggyorsabb, szűkítő (pl. területi) feltételek hiányában hitelesen nem igazolható (legfeljebb tájékoztató jelleggel lehet ilyen kijelentést tenni). Az NMHH álláspontja szerint egy vizsgálat kizárólag akkor vezethető hiteles és összehasonlítható eredményre, ha a szolgáltatók esetében azonos mérési módszer és mintavétel szerint történne a mérés, de ebben az esetben is csak statisztikai következtetés lehetne a teljes hálózatra vonatkozó adat.
40. Az NMHH ismertette, hogy saját mérések lefolytatását tervezi a hálózat sebességének mérése kapcsán, melynek érdekében pilotprogramot indított. A mérések célja egyebek között az, hogy az ÁSZF-ben szereplő minőségi paraméterek a lakosság számára is

objektív módon ellenőrizhetővé válhassanak (elsősorban a fel- és letöltési sebesség). Az év (2011.) végén lezáruló pilotprogram eredményétől függően dönt a közcélú szélessávú mérésekre szolgáló „éles” rendszer elindításáról, azzal, hogy ez a rendszer sem fog tudni választ adni arra a kérdésre, hogy mely szolgáltató hálózata a leggyorsabb, hanem az adott előfizető számára teszi majd lehetővé, hogy az általa elérhető sebességet mérni tudja.

41. Az NMHH szerint a Rendelet alapján végzett kötelező éves mérések eredményei nem alkalmasak annak megállapítására, hogy mely szolgáltató hálózata a gyorsabb, leggyorsabb, ez ugyanis több összetevőtől függhet.
42. A MATRIX előadása (Vj-037-022/2010.) szerint a mobilinternet szolgáltatás meglehetősen bonyolult, így az előfizetők által érzékelt szolgáltatás minősége több tényezőtől függően változik. Ilyen tényezők például a földrajzi hely, a környezetben található tereptárgyak pillanatnyi helyzete (adott cella és szomszédos, esetleg távolabbi cellák), az előfizető számára beállított szolgáltatásminőség (mely gyakran a díjsomagtól, forgalomtípustól vagy az előfizető által korábban bonyolított forgalomtól függ), az igénybevétel időpontja (a hálózatok önmagukban is folyamatosan változnak például paraméterezések, karbantartások, fejlesztések következtében). Álláspontja szerint a hálózatokról akkor lehet véleményt mondani, ha kellő reprezentativitással pillanatfelvételt lehet a hálózatról készíteni. Ehhez ugyanakkor olyan sok mérőberendezés egyidejű felhasználása lenne szükséges az ország különböző pontjain, ami vitathatatlanul gazdaságtalan. Ennek hiányában sorozatos mintavételen alapul minden ma alkalmazott mérés, ezért az eredmények szempontjából kiemelkedő a mérések módszertana. Kijelentéseket ezért csak statisztikai alapon lehet tenni, ennek pedig elengedhetetlen előfeltétele a mindenki által elfogadott módszertan. A különböző helyeken, időpontokban és különböző módszertannal végzett mérések alapján a „leggyorsabb adathálózatra” vonatkozó kijelentések ugyanakkor adott esetben igazak is lehetnek.

IV.

Az eljárás alá vont előadása

43. Az eljárás alá vont előadta, hogy a „leggyorsabb mobilinternet” tartalmú állításokat azt követően tette közzé, hogy a P3 communications GmbH valamennyi paraméter tekintetében elvégezte és kiértékelte a méréseket, s megállapította az eljárás alá vont elsőségét. A P3 communications GmbH az erről szóló tanúsítványt a későbbiekben állította ki, a tanúsítvány azonban csak a tényleges szolgáltatásokra vonatkozik, így a válaszadási időre például nem.
44. Hangsúlyozta,
  - a karácsonyi kampányban alkalmazott „Válaszd a hozzád illőt és netezz Magyarország legjobb adathálózatán!” szlogennel hirdetett reklámból a fogyasztók azt gondolták, hogy mostantól található az eljárás alá vontnál okostelefont akár pár ezer forintért, és ezen gyorsan le fog tölteni, amit szeretnének,
  - az iPhone4 bevezető kampányában alkalmazott a „Vodafone hálózatán böngészheted a leggyorsabban az internetet a hazai mobilszolgáltatók közül” állításon a fogyasztók azt érthették, hogy most már az eljárás alá vontnál is elérhető az iPhone, s náluk jól ki lehet használni,
  - a Network Awards kampányban alkalmazott „a Vodafone-nal az elsők közt vagy - a mi mobil adathálózatunkban érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a

leggyorsabb webböngészés a hazai mobilszolgáltatók közül” állítás kapcsán az volt a fogyasztói percepció, „büszke lehetek arra, hogy Vodafone-os vagyok, hiszen tesznek azért, hogy elégedett legyek a szolgáltatással, amikor hívom a call centert és amikor a hálózatot használom”.

45. Álláspontja szerint a kifogásolt kommunikációs anyagok a fogyasztók és nem műszaki szakemberek részére készültek, az azokon szereplő állítások hétköznapi értelemben, de műszaki értelemben is megfelelnek a P3 communications GmbH végzett mérések eredményeinek, a P3 communications GmbH által kiállított tanúsítványnak. A kifogásolt kommunikációs anyagokon szereplő állítások valóságtartalmát továbbá a műszaki tudományok mai állása által lehetővé tett mértékben a P3 communications GmbH felmérés is bizonyítja.
46. A P3 communications GmbH mérése az „ügyfélélmény” felmérését szolgálta. Az „ügyfélélmény” definíciójára és annak mérésére nem létezik nemzetközileg elismert sztenderd, tekintettel arra, hogy a fogalom egyénenként eltérő lehet, így azt az egyes fogyasztók preferenciáinak figyelembevételével lehet meghatározni.
47. Meggyőződése, hogy a mobilinternet, illetve az adatátvitel sebessége vonatkozásában az eljárás alá vont a legjobb, ezért tartotta fontosnak ennek kommunikálását.
48. A P3 communications GmbH a három magyarországi 3G mobil adathálózat teljesítményét a tipikus, illetve tipikusnak mondható mobilinternet felhasználói szokások szempontjából mérte.
49. A P3 communications GmbH első mérése csak a webböngészés sebessége tekintetében mutatta ki az eljárás alá vont elsőségét. Ezt az eredményt még nem kommunikálta az eljárás alá vont, hanem a felmérést követően igyekezett a többi paraméter tekintetében javulást elérni, amely sikerült is, hiszen a 2010. decemberi mérés már mind a hét – objektíven, egzaktan, nemzetközi sztenderdek alapján mérhető – paraméter tekintetében megállapította az elsőségét. Ez a hét paraméter abszolút mértékben alkalmas az „ügyfélélmény” leírására, e tekintetben további paraméterek jelenleg nem ismertek. Az ezeken alapuló eredmények alátámasztják a „leggyorsabb mobilinternet” tartalmú állításait. Jelenleg a P3 communications GmbH mérése az egyetlen, amely egy ilyen állítást alátámaszthat, a Rendelet alapján végzett mérések eredményei erre nem alkalmasak.
50. A P3 communications GmbH mérései időben és térben ugyan korlátozottak voltak, azonban ez a tudomány mai állása szerint másképpen nem is lehetséges. A Rendelet értelmében is 150, illetve 300 elvégzett mérés alapján jellemzik a teljes hálózatot.
51. A webböngészés sebessége esetében az ETSI szabványos referencia oldal letöltési idejét mérték (Mean Session Time {http browsing} copernicus.htm[s]). A mérések szerint egy ETSI referencia oldalt az eljárás alá vont hálózatán lehet a legrövidebb idő alatt letölteni és megnézni, a szakma szabályai szerint ebből következően ez a webböngészésre általában is igaz. A webböngészés eredményét a tesztelési módszer semmilyen módon nem befolyásolta, az általa alapbeállításként alkalmazott speedproxy használata viszont valóban befolyásolta, a következők szerint. Mindhárom hálózatot olyan módon mérte a P3 communications GmbH, hogy az az adott hálózat használata során jelentkező tényleges felhasználói tapasztalatokat a lehető legpontosabban tükrözze, azaz mindhárom hálózat esetében az adott hálózati beállításokkal. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont hálózatában a speedproxy alapbeállítás, míg a másik két szolgáltató hálózata esetében nem, a speedproxy abban az értelemben befolyásolta az

eredményeket, ahogyan a hálózat egyéb műszaki adottságai és minőségi jellemzői is. Hálózatának beállításai és műszaki tulajdonságai több szempontból, így pl. a speedproxy használata szempontjából is, különböznek a másik két szolgáltató hálózati beállításaitól, illetve tulajdonságaitól, amelyek a felhasználó számára érezhető különbséget is jelentenek, s ezt a felmérés egzakt és mérhető módon is alátámasztotta. Hálózata a felhasználói szokások figyelembevételével került megtervezésre és optimalizálásra, és ez a felhasználói szempontú felmérések eredményei szerint a felhasználók számára mérhetően gyorsabb webböngészést, internetezést tesz lehetővé. A speedproxy-nak ugyanakkor a többi lényeges kritérium (a fel- és letöltési sebesség, válaszidő, sikerességi arányok) mérése szempontjából semmilyen szerepe sincs, s ezen kritériumokra vonatkozó mérési eredmények is az eljárás alá vont elsőségét bizonyítják.

52. Nem vitatta, hogy technikai értelemben ugyanazon oldalak letöltése során nem teljesen ugyanaz az adattartalom került letöltésre a teszt-felhasználók gépére. Ez egyenes következménye az egyes hálózatok beállításai közötti különbségeknek és különösen a speedproxy használatának. Ugyanakkor álláspontja szerint az így letöltött képek minősége között szabad szemmel látható különbség nincs, azaz a tipikusnak mondható felhasználók minőségi különbséget nem tapasztalnak. A mérés továbbá ebből a szempontból kifejezetten a webböngészés gyorsaságára vonatkozott, s tény, hogy az eljárás alá vont hálózati beállításai gyorsabb webböngészési, illetve letöltési sebességet tesznek lehetővé. A letöltött adatmennyiség ugyanakkor valóban különbözött, ami az adatátviteli sebesség számításánál azonban nem releváns. A különböző hálózati beállítások, így pl. a speedproxy különböző letöltési jellemzőket eredményeznek. Az eljárás alá vont hálózati beállításai eredményeképpen a másik két mobilszolgáltató hálózati beállításaihoz képest ugyanazon weboldal letöltése kisebb adatmennyiség letöltésével jár, ami eleve gyorsabb letöltést eredményez (hálózati beállításainak kifejezetten ez is a célja). Tekintettel arra, hogy az átlagos adatátviteli sebesség szabvány szerinti definíciója az eredeti (tömörítés nélküli) fájl méret és a letöltéshez szükséges idő hányadosa, és tekintettel arra, hogy az ilyen módon letöltött fájl az ETSI szabvány szerint letöltöttnek minősül, álláspontja szerint a sebesség számításánál nincs semmilyen jelentősége annak, hogy a letöltés mekkora adatmennyiség mozgással jár.
53. Mivel az egyes hálózatok azonos helyzetben, azonos szempontok alapján kerültek összehasonlításra, így azok összevetése teljességgel objektív. A mérés módszertana továbbá kétséget kizáróan bizonyítja a mérés szakszerűségét és objektivitását.
54. A Rendelet szerinti „szolgáltatói öntanúsítás” és a P3 communications GmbH mérése teljesen más céllal és módszertannal készül: az előbbi egy jogszabályi követelményeknek való hatósági szempontú megfelelést céloz, az utóbbi pedig a jellemző ügyfélszokásokon alapuló, ügyfélélmény szempontú eredmények elérését. A P3 communications GmbH mérési módszertana – az ÁSZF szerinti célérték teljesülése két kritériumának 150, illetve 300, hálózatonként különböző ponton, hálózatonként különböző időpontokban a szolgáltatók saját mérésével történt vizsgálatához képest – lényegesen szofisztikáltabb, s a három mobil adathálózat teljes körű és objektív összehasonlítását teszi lehetővé. A P3 communications GmbH ugyanis a mobilinternet használat szempontjából lényeges hét kritérium alapján végezte a méréseket, mindhárom hálózat esetében ugyanazon a kb. 1900, illetve 2900 ponton, azonos eszközökkel, azonos beállításokkal, azonos időpontokban, szabványos mérési módszerrel.
55. A Rendeleten alapuló mérések álláspontja szerint csak az ÁSZF-ben vállalt értékek teljesülését hivatottak igazolni, más kérdésekre nem adnak választ és a hálózatok semmilyen – különösen nem az „ügyfélélmény” – szempontból történő

összehasonlítására nem alkalmasak. Annak során az egyes szolgáltatók saját maguk végzik el a méréseket, nem egy független, nemzetközileg elismert szervezet, továbbá a mérések módszertanának egyes kérdései kapcsán (például a nulla mérési értékek kezelése kapcsán) sincsen konszenzus a szolgáltatók között. A Rendelet alapján végzett mérés az NMHH álláspontja szerint sem alkalmas összehasonlításra, az csak adminisztratív célokat szolgál.

56. Előadása szerint annak elméleti (és gyakorlati) lehetősége – a Rendeletben, illetve az NMHH beadványában foglaltakra tekintettel – nem kérdőjelezhető meg, hogy a mobil adathálózatok sebessége műszaki módszerekkel mérhető és ilyen értelemben az arra vonatkozó állítások bizonyíthatók. Továbbá, mivel a P3 communications GmbH által alkalmazott konkrét – nemzetközi szabványokon alapuló – módszertan alkalmas a mérések lefolytatására és az eredmények alátámasztják állításaikat, csak az merülhet fel kérdésként, hogy kellően reprezentatívak-e ezek a mérések. Álláspontja szerint a P3 communications GmbH tanúsítványából kiolvasható, és az utóbb becsatolt levélváltás is azt támasztja alá, hogy a Magyarországon folytatott mérések a nyolc kiemelt nagyvárosra vonatkozóan területileg a teljes országot lefedték, és bár ez csak a lakosság 25 %-át képviseli, ezek az adatok magyar viszonylatban reprezentatívnak minősülnek.
57. Arra az esetre, ha a Versenytanács nem tartaná elegendőnek a mérési adatokkal, illetve módszerrel kapcsolatban előadottakat azok valóságtartalmának alátámasztására, kérte műszaki szakértő kirendelését.
58. Ismertette, hogy a szolgáltatók folyamatosan hajtanak végre hálózatfejlesztéseket, annak érdekében, hogy a legjobb „ügyfélményt” biztosítsák. A legjobb „ügyfélményt” úgy érhető el, ha az adathálózat minden eleme, alrendszere megfelelő kapacitással és a szolgáltatást támogató funkcióval rendelkezik. Előbbiekre figyelemmel hálózatában az utóbbi években több alrendszer bővítése megtörtént, illetve folyamatban van.
59. Nem vitatta, hogy egyes kommunikációs eszközökön a 2010. november 2. és 19. közötti mérés időpontjára történő utalás – nyomdahiba miatt – pontatlan volt (2010. november 10. és 19. került szerepeltetésre), ugyanakkor ennek a tévedésnek az eljárás szempontjából nincs relevanciája, mert még ha a mérések időtartama az érintett fogyasztók döntését bármilyen módon is befolyásolhatná, a tényleges időtartamnál rövidebb időtartam feltüntetése a mérések hitelessége szempontjából az eljárás alá vont számára kedvező irányban ellentétes hatású lehetett csak.
60. Az eljárás alá vont kérte az eljárás megszüntetését.

V. Jogi háttér

61. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. A (4) bekezdés alapján külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő.

62. Az Fttv. 2. §-ának a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. Ugyanezen cikk d) pontja rögzíti, hogy a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja. Az e) pont alapján a kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől.
63. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
64. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
65. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtévevessze a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
    - ba) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai,
    - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei.
66. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából

ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

67. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
68. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a Tptv. rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
69. A Grt. 2. §-a értelmében a Grt.-nek a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezéseit csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben a reklám címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy.
70. A Grt. 3. §-ának d) pontja szerint a Grt. alkalmazásában a gazdasági reklám olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul (a továbbiakban: reklám). A h) pont rögzíti, hogy megtévesztő reklám minden olyan reklám, amely bármilyen módon - beleértve a megjelenítését is - megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti. Az i) pont értelmében az összehasonlító reklám olyan reklám, amely közvetve vagy közvetlenül felismerhetővé tesz más, a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozást vagy ilyen vállalkozás által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a reklámban szereplő áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut.
71. A Grt. 12. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a megtévesztő reklám. A (2) bekezdés alapján a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek a) az áru jellemző tulajdonságaira, b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyonára, minősítésére, elnyert díjaira vonatkoznak. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.

72. A Grt. 13. §-ának (1) bekezdése értelmében az összehasonlító reklám a) nem sértheti más vállalkozás vagy annak cégneve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevét, b) nem vezethet összetévesztésre a reklámozó és az azonos vagy hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás, illetve annak cégneve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése között, c) nem vezethet más vállalkozás vagy annak cégneve, áruja, árujelzője vagy egyéb megjelölése jó hírnevéből adódó tisztességtelen előnyszerzésre, és d) nem sértheti más vállalkozás áruja, illetve annak a Tpv. 6. §-ában rögzített jellemzői utánzásának tilalmát. A (2) bekezdés szerint az összehasonlító reklám a) kizárólag azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő árukat hasonlíthat össze, b) tárgyilagosan köteles összehasonlítani az áruk egy vagy több lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságát, c) ha tartalmazza az áruk árainak összehasonlítását, köteles azt tárgyilagosan bemutatni, d) eredetmegjelöléssel rendelkező termékek összehasonlítása esetén kizárólag azonos eredetmegjelölésű termékekre vonatkozhat.
73. A Grt. 23. §-ának (1) bekezdése értelmében a Grt.-ben foglalt rendelkezések megsértéséért a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzetevője is felelős, a (6) bekezdés ugyanakkor leszögezi, hogy a 12. §-ban és a 13. §-ban foglalt rendelkezések megsértéséért a reklámszolgáltató, illetve a reklám közzetevője csak annyiban felel, amennyiben a jogsértés a reklám megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem a reklámozó kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye. A Grt. 3. §-ának k), l) és m) pontja szerint k) a reklám közzetevője az, aki a reklám közzétételére alkalmas eszközökkel rendelkezik és ezek segítségével a reklámot megismerhetővé teszi, l) reklámozó az, akinek érdekében a reklámot közzéteszik, illetve aki a reklámot megrendeli, m) reklámszolgáltatónak minősül, aki önálló gazdasági tevékenysége körében a reklámot megalkotja, létrehozza, illetve ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt.
74. A Grt. 29. §-ának (1) bekezdése leszögezi, hogy a reklámozó az eljáró hatóság felhívására a reklám részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a reklámozó nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a reklámozót a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
75. A Grt. 24. §-ának (2) bekezdése szerint a 12. §-ban és a 13. §-ban foglaltakba ütköző reklám, valamint az e rendelkezésekbe ütköző magatartásra ösztönző magatartási kódex esetén a Gazdasági Versenyhivatal vagy a bíróság jár el a (3) bekezdésben meghatározottak szerint. A (3) bekezdés kimondja, hogy a 12. §-ban és a 13. § (2) bekezdésében foglaltak megsértésének, valamint a magatartási kódex e rendelkezésekbe ütköző magatartásra ösztönző voltának megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal, a 13. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésének, valamint a magatartási kódex e rendelkezésekbe ütköző magatartásra ösztönző voltának megállapítása a bíróság hatáskörébe tartozik.
76. A Grt. 28. §-ának (1) bekezdése alapján ha a Gazdasági Versenyhivatal a 24. § (2) és (3) bekezdése, illetve a 31. § alapján jár el, eljárására a Tpv. III. fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a 29. § (1) bekezdésében, a 30. §-ban, továbbá a 27. §-ban foglalt eltérésekkel.
77. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

78. Az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tptv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI. A Versenytanács döntése

Reklámok címzettjei

79. Jelen eljárásban vizsgált reklámoknak a címzettjei nem kizárólag vállalkozások vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személyek.
80. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók, üzletfelek (a továbbiakban: fogyasztók) irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy az általa kínált áruk lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
81. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során a Versenytanács olyan fogyasztó magatartását vette alapul, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. Ezzel kapcsolatban kiemeli a Versenytanács, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban (pl. az összehasonlító reklámokban) szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak,
  - az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztató folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.
82. A fogyasztó jogi értékelés szempontjából relevanciával bír a döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók, üzletfelek figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan

meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó, az üzletfél felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, így például felkeresi annak üzletét. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.

Összehasonlító reklámok jellemzői

83. A termékeket, vállalkozásokat összehasonlító reklámok kiemelkedő jelentőséggel bírnak a fogyasztók tájékozottsága szempontjából, mivel a fogyasztókat mentesíthetik a piaci tájékozódás egyes terhei alól, elősegítik, hogy a fogyasztók megfelelő piaci áttekintéssel rendelkezzenek, ezzel a vállalkozások közötti versenyt is élénkítve. Az ilyen, adott esetben objektívként jelentkező adatokat tartalmazó és ennek révén a fogyasztók számára az átlagosnál nagyobb meggyőző hatást gyakorló reklámok ugyanakkor olyan veszélyeket is magukban rejtnek, amelyek különleges jogszabályi rendelkezések meghozatalát teszik szükségessé.
84. A Grt. 3. §-ának i) pontjára figyelemmel összehasonlító reklámról abban az esetben beszélhetünk, ha a reklám közvetlenül vagy közvetve felismerhetővé tesz más, a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozást vagy ilyen vállalkozás által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a reklámban szereplő áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut. Ennek hiányában a reklám nem minősül összehasonlító reklámnak, legfeljebb csak olyan összehasonlítást tartalmazó reklámnak, amely valamennyi versenytárral, versenyző termékkel szemben fogalmazza meg állításait.
85. A meghatározásra figyelemmel megállapítható, hogy a törvény szerinti összehasonlító reklámról csak abban az esetben beszélhetünk, ha a reklám közvetlenül vagy közvetve, de a fogyasztó számára egyértelműen felismerhetővé tesz egy másik vállalkozást vagy egy másik árut. A Grt. ugyanakkor nem követeli meg, hogy az összehasonlító reklám kizárólag egy másik vállalkozást vagy egy másik árut tegyen egyértelműen felismerhetővé a fogyasztó számára. A reklám akkor is összehasonlító reklámnak minősül, ha nem egy, hanem egynél több, a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozást vagy ilyen vállalkozás által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a reklámban szereplő áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut tesz (közvetlenül vagy közvetve) a fogyasztó számára egyértelműen felismerhetővé.
86. Ugyancsak kiemelendő, hogy a Grt. nemcsak akkor minősít egy reklámot összehasonlító reklámnak, ha közvetlenül, így különösen a cégnév vagy a terméknév feltüntetésével teszi felismerhetővé a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozást (vállalkozásokat) vagy ilyen vállalkozás(ok) által előállított, forgalmazott vagy bemutatott, a reklámban szereplő áruval (árakkal) azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut. Egy reklám így akkor is összehasonlító reklámnak minősül, ha a reklám a reklámban szereplő áruval azonos vagy ahhoz hasonló rendeltetésű árut a reklámozó oly módon teszi a fogyasztó számára felismerhetővé, hogy a reklámban megjeleníti az áru azon jellegzetes külsejét, csomagolását, amelyről a versenytárs árúját szokták felismerni.

87. A másik vállalkozás, illetve annak terméke felismerhetőségének kérdése sajátos módon jelentkezik abban az esetben, ha az adott piacon igen kevés számú versenytárs van jelen, s személyük közismertnek tekinthető. Ilyenkor a piacelsőségi állítást tartalmazó reklám összehasonlító reklámnak is minősülhet.¹
88. A jelen esetben a fogyasztók széles köre számára tudott, hogy a mobilinternet-szolgáltatás kiskereskedelmi piaca háromszereplős, s azon a Vodafone mellett a Magyar Telekom és a Telenor van jelen. Ezt nagymértékben segíti, hogy mindhárom vállalkozás folyamatosan igen intenzív kereskedelmi kommunikációt folytat. Mindez azt eredményezi, hogy az ezen a piacon alkalmazott, piacelsőségi állítást tartalmazó reklám esetében a fogyasztók előtt pontosan ismert, hogy a reklámozó azt mely másik két vállalkozással szemben fogalmazza meg, azaz a reklám közvetve felismerhetővé teszi a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató másik két vállalkozást vagy az ezen vállalkozások által kínált szolgáltatásokat.
89. A jelen eljárásban vizsgált reklámok összehasonlító voltát támasztja alá az a tény is, a Magyar Telekom szükségét érezte, hogy az eljárás alá vont reklámállításaira saját reklámokkal válaszoljon.
90. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, hogy a vizsgált reklámok összehasonlító reklámnak minősülnek.

Az összehasonlító reklám megítélésének szempontjai

91. Az összehasonlító reklámokkal szemben támasztott követelményeket a Grt. 13. §-a határozza meg. Ennek legfontosabb elemei, hogy az összehasonlító reklám:
- a.) kizárólagos azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő árukat hasonlíthat össze (helyettesíthetőség követelménye);
  - b.) tárgyilagosan köteles összehasonlítani az áruk egy vagy több lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságát (tárgyilagosság követelménye).
  - c.) Ezen kívül azonban figyelembe kell venni azt is, hogy az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-i, a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló 2006/114/EK irányelv (a továbbiakban: reklám irányelv) 4. cikkének a) pontja kimondja, hogy az összehasonlító reklám akkor megengedett, ha nem megtévesztő a reklám irányelv vagy a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (továbbiakban: UCP Irányelv) értelmében.
- Ezen szabállyal összhangban, a hazai szabályozásban az összehasonlító reklám megtévesztő jellegének vizsgálatára vagy a reklám irányelvnek való megfelelést szolgáló Grt. vagy az UCP irányelvnek való megfelelést szolgáló Fttv. szabályai alapján nyílik lehetőség. Az alkalmazandó jogszabály meghatározásához azt kell eldönteni, hogy az összehasonlító reklámnak kik a címzettjei: fogyasztók vagy vállalkozások (üzletfelek).
92. Tekintettel azonban arra, hogy a Grt. 2. §-a szerint a Grt.-nek a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezéseit csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben a reklám címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy, a vizsgált reklámok pedig fogyasztókhoz (is) szólnak, a magatartás megtévesztő jellegének Grt. alapján történő

---

¹ Lásd például a Bíróság C-381/05. sz. De Landtsheer Emmanuel ügyben 2007. április 19-én hozott ítélete 16.-17. pontját.

értékelésére nem kerülhet sor. Mindebből következően a vizsgált összehasonlító reklám megtévesztésre alkalmas jellegét az Fttv.-ben rögzített tilalmak alapján kell értékelni.

93. Összességében tehát azt kell megvizsgálni, hogy az eljárás alá vont által közzétett összehasonlító reklámok a) azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő árukat b) nem megtévesztő módon és c) tárgyilagosan hasonlítanak-e össze. Bármely feltételnek való meg nem felelés esetén az összehasonlító reklám jogellenesnek minősül.
94. Az összehasonlító reklámok megtévesztésre alkalmassága körében – az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésében és/vagy a 7. §-a (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – azt kell vizsgálni:
- az eljárás alá vont által közzétett reklám megtévesztő volt-e úgy, hogy valótlan információt tartalmazott, vagy megtévesztésre alkalmas volt-e azáltal, hogy valós tény megtévesztésre alkalmas módon tett közzé, és/vagy jelentős információt elhallgatott, elrejtett, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátott rendelkezésre,
  - az áru lényeges jellemzői tekintetében és
  - az eljárás alá vont magatartása alkalmas volt-e arra, hogy a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Ez utóbbi feltétel kapcsán kiemelendő, hogy a tisztességtelenség megállapításához nem szükséges annak bizonyítása, hogy a fogyasztói magatartás torzítása (a fogyasztó áruval kapcsolatos gazdasági döntésére kihatás) ténylegesen megtörtént, elegendő az erre való alkalmasság.
95. Az összehasonlítás tárgyilagossága – a Grt. 13. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakra figyelemmel – két dologra feltételez:
- egyrészt az áruk egy vagy több lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságát kell összehasonlítani. Ez a kritérium önmagában is biztosítja azt, hogy az összehasonlítás alapja tárgyilagossá legyen;
  - emellett az áruk egy vagy több lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságát tárgyilagossá kell összehasonlítani, azaz a reklámban tett összehasonlításnak tárgyilagossá módon észlelhető tulajdonságokra kell vonatkoznia, és nem olyanokra, amelyeket a szubjektív ízlés vagy preferencia határoz meg. A tárgyilagossá második szintje tehát az olyan összehasonlítások kizárására irányul, amelyek szubjektív értékelésből, nem pedig tárgyilagossá összehasonlításból erednek.

Vizsgált összehasonlító reklámok üzenete

96. Az eljárás alá vont egyes, jelen eljárásban vizsgált, 2010. december 1. és 2011. június 4. között alkalmazott kereskedelmi kommunikációiban az alábbi állításokat tette:
- arra hivatkozással, hogy a P3 communications GmbH 2010. június 16-án kiadott tanúsítványára szerint a magyarországi mobilszolgáltatók közül az eljárás alá vont hálózatán érhető el a leggyorsabb webböngészés a 3G-vel lefedett területen
    - a 2010. decemberében lezajlott iPhone Bevezető kampányban alkalmazott reklámállítások a fogyasztók felé azt az üzenetet közvetítették, hogy az eljárás alá vont hálózatán böngészhető a leggyorsabban az internet,
    - a Karácsonyi/okostelefon kampányban alkalmazott reklámállítások azt közölték a fogyasztókkal hogy a netezéshez az eljárás alá vont rendelkezik a legjobb adathálózattal,
  - arra hivatkozással, hogy egy független cég mérései alapján a hálózatán érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés az összes magyar

GSM/UMTS hálózat közül (a mérések 2010. november 2-19. között készültek Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár városokban és az ezeket összekötő utakon)

- a 2011. január 31. és február 28. közötti Network Awards kampányban alkalmazott kommunikációs eszközökben megfogalmazott állítások szerint
  - az eljárás alá vont rendelkezik a leggyorsabb mobil adathálózattal,
  - az eljárás alá vont mobil adathálózatában érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség és a leggyorsabb webböngészés a hazai mobilszolgáltatók közül,
  - az eljárás alá vont garantálja, hogy a fogyasztó az eljárás alá vont mobil hálózatán tud a leggyorsabban netezni, képeket megosztani, és videókat nézni,
- a 2011 februárjában és márciusában lezajlott EU Delegation kampányban alkalmazott, a jelen eljárásban vizsgált (magyar és angol nyelvű) kommunikációs eszközök arra hívták fel a fogyasztót, váltson Vodafone 3G-re, Magyarország leggyorsabb mobil adathálózatára. Egyes kommunikációs eszközök azt is közölték, hogy ezáltal a fogyasztó minden elintézhet, bárhol jár,
- a MiFi kampány keretében az ország leggyorsabb mobil adathálózatának minősítette saját adathálózatát, illetve egyes kereskedelmi kommunikációkban azt állította, hogy a fogyasztó nála böngészhet a leggyorsabban a hazai mobilszolgáltatók közül,
- a vizsgált időszakban alkalmazott egyéb kereskedelmi kommunikációkban az eljárás alá vont saját hálózatát Magyarország leggyorsabb mobil adathálózatának minősítette. Az egyik kereskedelmi kommunikációban azt állította, hogy a hazai mobilszolgáltatók között a legnagyobb le- és feltöltési sebességgel rendelkezik és a leggyorsabb webböngészést biztosítja.

97. Az eljárás alá vont jelen eljárásban vizsgált reklámállításai a fogyasztóknak azt az üzenetet közvetítették, hogy az eljárás alá vont (szélessávú mobil) (adat)hálózatában érhető el a legnagyobb le- és feltöltési, illetve webböngészési sebesség, illetve egyes reklámállításokban megjelenik az adathálózat legnagyobb sebességére való általános utalás, oly módon, hogy e vonatkozásokban az eljárás alá vont megelőzi a másik két szolgáltatót.

A Karácsonyi/okostelefon kampányban alkalmazott reklámállítás továbbá az eljárás alá vont adathálózatának „legjobbként” történő feltüntetésére vonatkozó üzenetet közvetít, mely állítás szintén az adathálózat sebességére utalással került megfogalmazásra (ti. a szóban forgó kereskedelmi kommunikációban az eljárás alá vont a reklámállítást – annak alátámasztásaként – a leggyorsabb webböngészésre vonatkozó tanúsításra hivatkozással egészítette ki).

98. A Versenytanács szerint megállapítható, hogy a mobilinternet szolgáltatás fogyasztók által lényegesnek tekintett tulajdonságának minősül a hozzáférés sebessége.

99. A saját hálózat, illetve hálózati szolgáltatások kedvező tulajdonságait az eljárás alá vont kategorikus ígéretként tette a reklámüzenet részévé, minden fogyasztó irányában megfogalmazva azokat. Amint azt a Fővárosi Törvényszék 2.K.33.292/2009/11. számú – a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf.27.425/2010/10. számú ítéletével helybenhagyott – ítéletében (Vj-56/2008.) megállapította, annak megítéléséhez, hogy valamely állítás kategorikus jelleggel került-e megfogalmazásra, azt kell vizsgálni, hogy a tájékoztatásban van-e konkrét, minden fogyasztó által azonos asszociációra alapot adó olyan elem, amelyet a reklám nyilvánvalóan hangsúlyoz. A jelen esetben ez az elem egyértelműen azonosítható volt, a reklámok valamennyi fogyasztó felé azt a hangsúlyos

üzenetet hordozták, hogy az eljárás alá vont hálózata minden körülmények között a leggyorsabb, legjobb, illetve azon a leggyorsabb a webböngészés, azon érhető el a legnagyobb le- és feltöltési sebesség.

100. A reklámígéret kategorikus jellegén az egyes reklámokban elhelyezett – a fogyasztók által részleteiben nem szükségszerűen észlelt –, a P3 communications GmbH tanúsítványára történő hivatkozás sem módosított.
101. A reklámüzenet értelmezése kapcsán a Versenytanács emlékeztet arra, a következőket joggyakorlat szerint a jogsértés megállapíthatósága szempontjából közömbös, hogy a vállalkozás a kereskedelmi kommunikációt miként értelmezte, azzal mit szeretett volna kifejezésre juttatni, ugyanis a kereskedelmi kommunikációkat a fogyasztók szempontjából kell értelmezni. Ez következik az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdéséből is. Jelen esetben megállapítható ugyanakkor az is, hogy az eljárás alá vont reklámjaival – szándéka szerint is – a piacelsőségét hangsúlyozó üzenetet kívánt a fogyasztókhöz eljuttatni.

Vizsgált összehasonlító reklámok értékelése

Helyettesíthetőség

102. Az a követelmény, hogy az összehasonlító reklám kizárólagos azonos rendeltetésű vagy azonos szükségleteket kielégítő árukat hasonlíthat össze, azt jelenti, hogy az összehasonlító reklámnak olyan termékpárokat kell összehasonlítania, amely termékpárok „a fogyasztó számára a helyettesíthetőség megfelelően magas fokát mutatják”.² Megállapítható, hogy a jelen ügyben vizsgált reklámok a versenytársi helyzetben lévő mobil(internet)szolgáltatók hálózatainak, illetve szolgáltatásának összehasonlításával ezen feltételnek eleget tesznek.

Az összehasonlító reklámok tárgyilagosságának hiánya és megtévesztő jellege

103. A Versenytanács annak körében, hogy a vizsgált összehasonlító reklámokban az eljárás alá vont által a hálózat egészére vonatkozó, minden egyes fogyasztó felé megfogalmazott kategorikus állítás alkalmas lehetett-e a fogyasztók megtévesztésére, illetve mennyiben tekinthető tárgyilagosságnak, az alábbiakat állapította meg.
104. Az eljárás során beszerzett adatok alapján a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont hálózatára vonatkozó mérések – az alábbiakban kifejtettek szerint – nem reprezentálták a mobilinternet szolgáltatás szempontjából lefedettnak tekinthető teljes területet – miközben a reklám országszerte minden fogyasztónak szólt.
105. Kiemelendő, hogy a reklámállítások hivatkozási alapját képező méréseket végző P3 communications GmbH is akként nyilatkozott (Vj-037-017/2011.), hogy az általa az eljárás alá vont részére végzett mérések időben és térben korlátozott mintákon alapulnak, s csak annak alátámasztására alkalmasak, hogy az eljárás alá vont biztosítja a leggyorsabb fájl letöltési, leggyorsabb fájl feltöltési és leggyorsabb webböngészési sebességet a magyarországi nagyvárosokban (vagyis Budapesten, Debrecenben, Győrött, Kecskeméten, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden és Székesfehérváron). Ezt támasztják alá a tanúsítványban, és a versenyfelügyeleti eljárás során a P3 communications GmbH által – a vizsgáló adatkérési felhívására tett – nyilatkozatában

---

² Lásd például a C-356/04. sz. Lidl Belgium GmbH&Co. KG kontra Etablissementen Franz Colruyt NV ügyben hozott ítélet 26-27. pontjait.

foglaltak is. Az eljárás alá vont által *utóbb becsatolt*, az eljárás alá vont és a P3 communications GmbH közötti *levélváltást* (lásd a 32. és 55. pontokat), amely részben ellentmond a P3 által tett korábbi nyilatkozatban (lásd a 30.-31. pontokat) és a tanúsítványban (lásd a 25. pontot) foglaltaknak, a Versenytanács úgy értékelte, hogy a korábbi nyilatkozatot fogadta el, elsődlegesen annak időpontjára és tartalmára tekintettel.

106. A Versenytanács álláspontjának helytálló voltát támasztja alá a Network Awards kampányban alkalmazott Local 3G óriásplakát, amely arról adott tájékoztatást, hogy az eljárás alá vont elhozta az ország leggyorsabb mobil adathálózatát Ajkára is. A „Legjobb hálózat” összehasonlító mérés. Vizsgaeredmények – Magyarország” című belső anyagból (Vj-037-005/2011.) ismert ugyanakkor, hogy a P3 communications GmbH milyen útvonalon végzett méréseket, s abból megállapítható, hogy mérésre Ajkán vagy annak környékén nem került sor.
107. Az eljárás alá vont által becsatolt, fent említett belső anyagban szereplő, „Magyarországi vizsga/Riport kártya” elnevezésű táblázatban az abban foglaltak kapcsán rögzítésre kerül az érvényességi terület: Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár.
108. A fentiekkel van összhangban az NMHH azon előadása is, hogy nem ismeri a P3 communications GmbH mérési módszertanát, de álláspontja szerint önmagában az a kijelentés, hogy egy adott szolgáltató hálózata a leggyorsabb, szűkítő (pl. területi) feltételek hiányában hitelesen nem igazolható (legfeljebb tájékoztató jelleggel lehet ilyen kijelentést tenni).
109. Ismert az is, hogy a P3 communications GmbH méréseire a teljes magyar lakosság 27 %-át reprezentáló 8 nagyvárosban került sor, amely azonban az eljárás alá vont 3G hálózata által lefedett lakosság felét sem érte el (a lefedettségére vonatkozó adatokat lásd eljárás alá vont Vj-037-002/2011. számú beadványában).
110. A P3 communications GmbH hangsúlyozta, hogy tanúsítványa nem a teljes hálózatra vonatkozóan, hanem csak az egyes meghatározott kommunikációs szolgáltatásokra szólóan tartalmaz megállapításokat. Ehhez képest az eljárás alá vont egyes reklámjaiban (így például a Network Awards, az EU Delegation és a MiFi kampányokban) az egyes hálózati szolgáltatások (böngészés, le- és feltöltés) leggyorsabb jellegén túlmutatóan a hálózat általában vett legnagyobb sebességét állította. Ennek kapcsán megjegyzi a Versenytanács, hogy az eljárás alá vont nyilatkozata szerint is felhasználói szemszögből a mobil hálózat sebességét több kritérium jellemzi (lásd a 11. és 27. pontokat), és valamely hálózat általában vett legnagyobb sebessége valamennyi – és nemcsak mint jelen esetben, egyes meghatározott – kritériumok teljesülését feltételezi. Megjegyzi továbbá, hogy a Magyarországon végzett mérés nem terjedt ki az e-mailezés sebességének mérésére, amely a mobilinternetet használó fogyasztók szempontjából szintén lényegesnek tekinthető (erre utal az is, hogy a Vodafone számára ugyanezen megállapodás keretében a P3 communications GmbH által Németországban elvégzett mérések az e-mailezéssel kapcsolatos kritériumokra is vonatkoztak – lásd a mérés eredményeit bemutató Vj-037-007/2011. sz. iratot).
111. A Versenytanács emlékeztet továbbá arra, hogy jelen esetben egy folyamatosan változó piacról van szó, ahol a szolgáltatók folyamatosan fejlesztik hálózatukat (az eljárás alá vont által a 2010. évben megvalósított hálózatfejlesztésekről lásd az eljárás alá vont Vj-037-002/2011. számú beadványát). Emellett a mobilinternet szolgáltatás sebessége számos, a szolgáltatókon kívüli tényező által befolyásolt. Mindez azt eredményezi, a

Versenytanács nem látja biztosítottak, hogy a hálózatok sebességére vonatkozó állítások a reklámok alkalmazásának időpontjában alátámasztást nyerhetnek a több hónappal korábban végzett mérések által – függetlenül attól, hogy az eljárás alá vont és a P3 communications GmbH közötti szerződés szerint a tanúsítvány érvényessége mely időtartamra szól. A piac folyamatos változását támasztják alá a Versenytanács előtt ismert mérések eltérő eredményei, s az is, hogy az eljárás alá vont előadása szerint a P3 communications GmbH első mérése csak a webböngészés sebessége tekintetében mutatta ki az eljárás alá vont elsőségét, az utolsó időszakban elvégzett mérések azonban már további paraméterek tekintetében megállapították az elsőséget, majd miután 2010. június 1-jén tudomására jutott, hogy a P3 communications GmbH legújabb – a Magyar Telekom megrendelésére készült – felméréseinek eredményei számára nem kedvezőek, intézkedett a reklámállítások alkalmazásának megszüntetése iránt. Ez egyben arra is rámutat, hogy az eljárás alá vont a másik két versenytárs hálózatfejlesztéseit nem tudja befolyásolni, azokról valószínűsíthetően nem is rendelkezik naprakész információval, s így nem is tudja garantálni azt, hogy az általa az adathálózata sebességére vonatkozó piacelsőségi állítások, azok alkalmazásának teljes időtartamában minden esetben valós tényállítások legyenek.

112. A fentiek azt eredményezik, hogy a hálózat egészére vonatkozó, minden egyes fogyasztó felé megfogalmazott kategorikus állítást tartalmazó, a fenti körülményeket mellőző összehasonlító reklámok megtévesztésre alkalmasak voltak.³
113. Az érintett reklámok jogsértő jellegén nem változtattak az egyes kommunikációs eszközökön elhelyezett kiegészítő, apró betűs szövegek sem. A 18. pontban ismertetett szöveg megerősítette a reklám kategorikus, az előzőekben kifejtettek szerint megtévesztésre alkalmas állítását, s a 19. és a 20. pontban ismertetett szövegek sem voltak alkalmasak arra a reklám megtévesztésre alkalmas voltának megszüntetésére. Erre való tekintettel a Versenytanács annak további vizsgálatát sem tartotta szükségesnek, hogy az egyes kommunikációs eszközök által a fogyasztóknak közvetített üzenet részévé váltak-e a kiegészítő szövegek.
114. A Versenytanács azt is megállapította, hogy az eljárás alá vont kifogásolt kereskedelmi gyakorlata alkalmas volt arra, hogy a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
115. Megállapítható továbbá, hogy a mobilszolgáltatók az infrastruktúra és a korlátos erőforrás miatt az egyenletes le-, illetve feltöltési sebességet a technológia sajátosságai miatt nem tudják biztosítani előfizetőiknek.

---

³ Lásd például a Bíróság C-159/09. sz. Lidl SNC és Vierzon Distribution SA ügyben 2010. november 18-án hozott ítéletének 56. pontját:

„[...] az alapeljáráshoz hasonló reklám különösen akkor minősülhet megtévesztőnek:

– ha a szóban forgó ügy valamennyi releváns körülményére, különösen pedig az e reklámot kísérő információkra vagy hiányosságokra tekintettel megállapításra kerül, hogy a reklám által megszólított fogyasztók jelentős száma esetlegesen abban a téves feltevésben hozza meg a vásárlásra vonatkozó döntését, hogy az áruknak a reklámozó általi kiválasztása ez utóbbi általános árszintjét tükrözi a versenytársa árjaihoz viszonyítva, és hogy – következésképpen – e fogyasztók elérik az említett reklám által hirdetett megtakarításokat, ha mindennapi szükségleti cikkeik vásárlását rendszeresen a reklámozónál, nem pedig annak említett versenytársánál végzik, illetve abban a téves feltevésben, hogy a reklámozó valamennyi árja olcsóbb, mint versenytársának árai, vagy

– ha megállapításra kerül, hogy egy kizárólag az ár alapján végzett összehasonlítás érdekében olyan élelmiszerek kerültek kiválasztásra, amelyek azonban olyan különbségeket mutatnak, amelyek jelentősen befolyásolhatják az átlagos fogyasztó döntését anélkül, hogy a szóban forgó különbségek az érintett reklámból kitérnének.”

116. Az adott fogyasztó által elérhető sebességre hatást gyakorol a szabad erőforrás folyamatosan változó értéke, amelyet a szolgáltatást aktuális helyen és időpillanatban igénybe vevő előfizetők száma mellett az előfizető aktuális tartózkodási helye, a területen hozzáférhető adatátviteli technológia (GPRS, EDGE, 3G/UMTS), illetve a hálózat aktuális leterheltsége is befolyásol. A mobilinternet szolgáltatás esetén az adott pillanatban rendelkezésre álló adatátviteli sebességet számtalan más egyedi körülmény is befolyásolja, így a területi és környezeti viszonyok függvényében az adott terület meghatározott pontjain elérhető lefedettség, az előfizetők fizikai távolsága az adott területet kiszolgáló bázisállomáshoz képest.
117. A Versenytanács elfogadta azt a MATRIX által kiemelt körülményt (Vj-037-022/2011.), nevezetesen, hogy a mobilinternet szolgáltatás előfizetők által érzékelt minősége több tényezőtől függően változik, így például a földrajzi helytől, a környezetben található tereptárgyak pillanatnyi helyzetétől (adott cella és szomszédos, esetleg távolabbi cellák), az előfizető számára beállított szolgáltatásminőségtől (amely gyakran a díjsomagtól, forgalomtípustól vagy az előfizető által korábban bonyolított forgalomtól függ), az igénybevétel időpontjától (a hálózatok önmagukban is folyamatosan változnak például paraméterezések, karbantartások, fejlesztések következtében).
118. Tartalmilag ezzel azonos megállapítást tett az NMHH is (Vj-037-010/2011.), álláspontja szerint önmagában az a kijelentés, hogy egy adott szolgáltató hálózata a leggyorsabb, szűkítő (pl. területi) feltételek hiányában hitelesen nem igazolható.
119. Tekintettel továbbá arra, hogy a fentebb kifejtettek szerint az eljárás alá vont a reklám (fő)üzenetének megfogalmazásával megtévesztette a fogyasztókat, a Versenytanács szerint az ilyesfajta megtévesztés fogalmilag kizárta teszi, hogy a szolgáltatási sebességének különbségére vonatkozó állítás pontossága – fogyasztók számára ellenőrizhetően – alátámasztható legyen.
120. A fentiekre figyelemmel a Versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont által alkalmazott módszer nem teszi(k) lehetővé a szolgáltatás reklámokban kiemelt jellemzőjének (hozzáférési sebesség) tárgyilagos és a fogyasztó számára is ellenőrizhető módon történő összehasonlítását.
121. Mindezek alapján a kifogásolt reklámok amellet, hogy megtévesztők, a tárgyilagosság követelményének sem felelnek meg.
122. Ennek kapcsán a Versenytanács hangsúlyozza, hogy az eljárás alá vont érvelésével szemben a fenti következtetéssel nem annak elméleti, illetve gyakorlati lehetőségét vitatja, hogy a mobilinternet szolgáltatások, illetve hálózatok sebessége adott szempontok (célok) mentén mérhető. Jelen ügyben a Versenytanácsnak nem valamely műszaki szakkérdésben, vagy akár a P3 communications GmbH által alkalmazott módszer műszaki szempontú megfelelőségét illetően kellett állást foglalnia (mely okból műszaki szakértő kirendelésének szükségessége sem merült fel), hanem abban a kérdésben, hogy az eljárás alá vont reklámállításai – amelynek alátámasztásaként az eljárás alá vont a mérés eredményeire hivatkozott – megfelelnek-e a jogszerű összehasonlító reklám törvényi követelményének.

123. Figyelemmel az előzőekben kifejtettekre a Versenytanács – a Tpv. 77. §-a (1) bekezdése d) pontjának alkalmazásával – megállapította, hogy az eljárás alá vont 2010. december 1. és 2011. június 4. között jogszerűtlen összehasonlító reklámokat alkalmazott és a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes általa alkalmazott, a jelen határozat 17. pontjában megjelölt kommunikációs eszközökön a „legjobb adathálózat”, „leggyorsabb mobil adathálózat”, „leggyorsabb webböngészés” és „legnagyobb le- és feltöltési sebesség”, valamint ezekkel azonos tartalmú kijelentéseket tette. Az eljárás alá vont ezen kereskedelmi gyakorlatával megsértette a Grt. 13. §-a (2) bekezdésének b) pontját, illetve az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését [tekintettel az Fttv. 3. §-ának (3) bekezdésére és 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjára].

Felelősség

124. Az Fttv. értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
125. A Grt. értelmében a Grt.-ben foglalt rendelkezések megsértéséért felelős a reklámozó, vagyis az, akinek érdekében a reklámot közléstesszik, illetve aki a reklámot megrendeli.
126. A Versenytanács szerint az Fttv. és a Grt. rendelkezése alapján egyaránt megállapítható, hogy az eljárás alá vont felelőssége fennáll a kifogásolt reklámokért.

VII. Szankciók

127. A jogsértés megállapítása mellett a Versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírság kiszabását látta indokoltnak az eljárás alá vonttal szemben. A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai gyakorlatot a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) foglalja össze. A Közlemény a Kúria megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart. A Versenytanács Közleményben összefoglalt gyakorlata szerint a bírság összegének kiindulópontjául szolgálhat a jogsértő tájékoztatással járó költség, vagy a jogsértéssel érintett piacon realizált időarányos árbevétel, amely mértéket a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek. Ezt követően szükséges annak mérlegelése, hogy az így kalkulált bírságösszeg összességében alkalmas-e a kívánt következmények elérésére.
128. A bírság összegének megállapítása során a Versenytanács a jogsértéshez kapcsolódó – üzleti titoknak minősülő – kommunikációs költségekből indult ki (Vj-037-005/2011., Vj-037-021/2011., Vj-037-023/2011.).

129. A bírság összegének megállapítása kapcsán második lépcsőként a verseny torzításával és a jogsértéshez való viszonyulással összefüggő súlyosító és enyhítő körülményeket vette figyelembe a Versenytanács. Ennek körében a Versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy
- a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
  - a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele időben elhúzódott, több hónapon át zajlott (2010. december 1. 2011. június 4. között),
  - az eljárás alá vont magatartása – az alábbiak szerint – felróható volt,
  - a Versenytanács korábban már más eljárásokban megállapította, hogy az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást, illetőleg fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított (lásd a határozat 4. pontját). Ennek kapcsán megjegyzi a Versenytanács, hogy a korábbi marasztalás súlyosító körülményként történő figyelembe vételéhez nem szükséges a törvényi tényállás azonossága.
130. A Versenytanács a jogsértő kereskedelmi gyakorlat káros következményeinek vizsgálata körében a jogsértéssel általában együtt járó piactorzító hatásnál és hátrányokozásnál lényegesen nagyobb mértékű káros következményeket nem azonosított, így e körben súlyosító körülményt nem vett figyelembe.
131. Az eljárás alá vont magatartása felróhatóságának mérlegelése kapcsán a Versenytanács figyelemmel volt arra – az eljárás alá vont által is hivatkozott – körülményre, hogy a kommunikáció során a vállalkozás a P3 communications GmbH által elvégzett mérés és tanúsítás eredményeire támaszkodott, ugyanakkor azonban arra is, hogy az eljárás alá vonttól elvárható lett volna a mérés eredményei alapján megfogalmazott piacelsőségi tartalmú reklámállítások jogszerűségével kapcsolatos követelmények ismerete és szem előtt tartása [tekintettel az ezzel kapcsolatos kialakult joggyakorlatra, többek között az eljárás alá vontat érintő korábbi ügyekre (Vj-150/2004, Vj-142/2006) is]. Ennek kapcsán nem helytálló – és ily módon enyhítő körülményként sem vehető figyelembe – az eljárás alá vont azon hivatkozása, miszerint távközlési kérdéssel kapcsolatos, összehasonlító felmérésen alapuló piacelsőségi állítással kapcsolatban kialakított versenytanácsai álláspontot az eljárás alá vont kommunikációja kialakítása során nem tudott figyelembe venni. Mindezek alapján a Versenytanács az eljárás alá vont magatartását felróhatónak értékelte, az nem érte el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felelt meg a társadalom értékítéletének.
132. A Versenytanács azt is mérlegelte, hogy fentiek szerint számított bírságösszeg kellő elrettentő erőt képvisel-e, tekintettel az ügy összes körülményeire és az eljárás alá vont piaci súlyára.

VIII. Egyéb kérdések

133. A GVH hatásköre az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdésén, illetve a Grt. 24. §-ának (2) és (3) bekezdésein alapul.
134. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a

jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. A fentiekre tekintettel a Versenytanács megállapította a GVH hatáskörének jelen ügybeni fennálltát, figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont által folytatott kiterjedt kereskedelmi gyakorlat az ország teljes területén, széles fogyasztói kört elérő eszközök (így országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltató) révén kerültek közvetítésre, így alkalmasak voltak a gazdasági verseny érdemi befolyásolására.

135. A GVH illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul.
136. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-ának (1) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
137. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében továbbá a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. § (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
138. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
  - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
  - a befizetés jogcíme (bírság).
139. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpvt. 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.
140. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. A Versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.

141. Az eljárást befejező döntést a Tpv. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. Az eljárási határidő a Vj/037-020/2011. és a Vj/037-050/2011. számú végzésekkel két-két hónappal meghosszabbításra került. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő (a jelen eljárásban összességében 88 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2012. február 23. volt.
142. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2012. május 18.

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk. versenytanácsstag	dr. Berki Ádám sk. előadó versenytanácsstag	dr. Miks Anna sk. versenytanácsstag
---	--	--